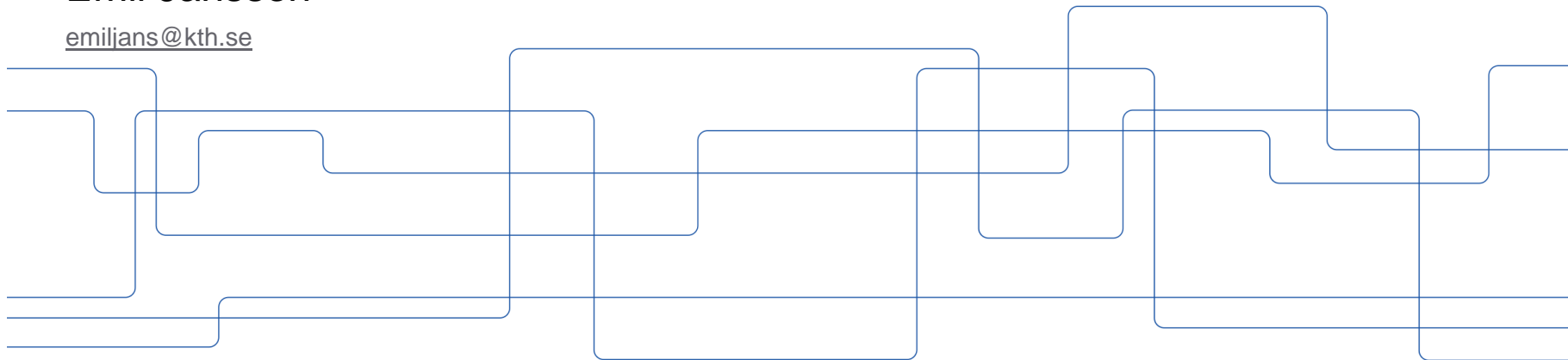

Automatic Train Operation i Sverige

KAJT Vårseminarium 2021-04-21

Emil Jansson

emiljans@kth.se

Vad är Automatic train operation (ATO)?

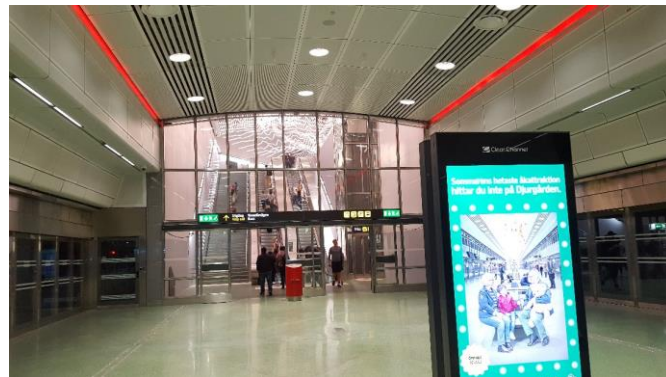
Grade of automation	Train operation	Setting the train in motion	Driving and stopping the train	Opening and closing the doors	Operation in the event of disruptions
1	ATP with a driver	Driver	Driver	Driver	Driver
2	ATP and ATO with a driver	Driver / Automatic	Automatic	Driver	Driver
3	Driverless	Automatic	Automatic	Automatic / Attendant	Attendant
4	Unattended	Automatic	Automatic	Automatic	Automatic

ATP - Automatic Train Protection
ATO - Automatic Train Operation

Potentiella effekter med ATO i Sverige

- Kapacitet
 - Med ATO framförs alla tågen på samma sätt och mindre bufferttid behövs samt mindre reaktionstid
 - > Förarvariationen elimineras
 - > Acceleration och retardation kan optimeras
 - Dock kvarstår variationen gällande uppehållstider

Potentiella effekter med ATO i Sverige

- Effektivare utnyttjande av personal
- Vid uppehåll ska en aktivitetskod anges och det finns tre aktivitetskoder kopplade till förare:
 - Uppehåll för personalbyte, förare (PF)
 - Uppehåll för måltid, förare (MÅ)
 - Uppehåll för rastuppställning, förare (RU)
- Tiden för uppehåll enbart kopplade till förarrelaterade orsaker har beräknats för T19
 - En stor skillnad mellan godståg och resandetåg

Antal minuter för uppehåll endast för förarrelaterade orsaker i T19 för resande- och godståg. Källa: Trainplan

Antal minuter i T19	Resandetåg	Godståg
Uppehåll för personalbyte, förare	3 202	252 986
Uppehåll för måltid, förare	7 121	59 332
Uppehåll för rastuppställning, förare	546	107 630
Totalt	10 869	419 948

Hur skulle ATO kunna implementeras?

- En stor skillnad mellan GoA 2 och GoA 3-4
 - Med förare och förarlöst
- Med GoA 2 kan föraren utföra alla uppgifter den gör idag vid fel och händelser, dessutom finns ett antal sådana system i bruk idag på nationella järnvägsnät runt om i världen

Grade of automation	Train operation	Setting the train in motion	Driving and stopping the train	Opening and closing the doors	Operation in the event of disruptions
1	ATP with a driver	Driver	Driver	Driver	Driver
2	ATP and ATO with a driver	Driver / Automatic	Automatic	Driver	Driver
3	Driverless	Automatic	Automatic	Automatic / Attendant	Attendant
4	Unattended	Automatic	Automatic	Automatic	Automatic

ATP - Automatic Train Protection
ATO - Automatic Train Operation

Källa: Shift2Rail

En av utmaningarna med ATO i Sverige

- Hantering av händelser
 - Nya arbetsrutiner kommer att behövas med förarlös drift, då förare genomför flertalet uppgifter idag
 - Några exempel på händelser från januari 2019:
 - > Borttagning av objekt nära rälsen
 - > Avsyn efter larm om obehöriga i spårområde
 - > Avsyn av kontaktledning
 - > Avhjälpning dörrfel
 - > Informera trafikledningen om händelser runt spårområdet
 - > Omstart av lok och ATC
 - > Borttagning av is vid isbildning
 - > Kontroll vid detektorlarm

Detektorer i södra Sverige

Källa: Trafikverket

Kommande forskningsprojekt

- En sammanställning av fel och händelser i järnvägssystemet och hur de hanteras idag. Hur skulle de kunna hanteras med ett förarlöst system?
- Kan ny teknik ge en möjlighet att hantera uppkomna situationer?
- Hur kommer trafikledningens roll att förändras med ett ATO-system?
 - Både hos infrastrukturförvaltare och järnvägsoperatörer

- Förstudien finns att ladda ned via DiVA
 - Automatic train operation i Sverige: En förstudie
 - <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1516663>

RAPPORT

Automatic train operation i Sverige

En förstudie

Emil Jansson

2020-12-18
TRITA-ABE-RPT-2037
ISBN 978-91-7873-756-7

KTH Jämväggruppen
Stockholm
www.railwaygroup.kth.se